

[Poul Dam.]

med bemærkninger, skal jeg anbefale disse til hurtig og velvillig behandling i tinget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Arne Larsen): Jeg tillader mig hermed for folketinget at fremsætte forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1968-69. (Statens bygge- og boligfond), altså for et meget begrænset, men til gengæld betydningsfuldt område.

Det erkendes gerne, at det er utraditionelt at fremsætte forslag om tillægsbevilling her i folketinget midt i finansåret. Med dette brud på traditionerne ønsker vi at henlede folketingets opmærksomhed på det faktum, at efter den bevillingspraksis, der har udviklet sig, og som folketinget hidtil har af fundet sig med, udøver tinget ikke noget selvstændigt bevillingsinitiativ.

Det er ministrene, der udarbejder finansloven, og folketingets modificerende indflydelse på denne gennem fremsættelse af ændringsforslag er i almindelighed ret ubetydelig, selv om det må indrømmes, at behandlingen af den nugældende finanslov vidnede om, at denne passivitet kan brydes.

Imidlertid er der ingen fornuftig grund til at indskrænke folketingets bevillingsaktivitet til tiden forud for vedtagelsen af de store bevillingslove, men i praksis er det jo sådan, at også initiativet til tillægsbevillinger tages udelukkende af ministrene, som forelægger forslagen for finansudvalget. Dette udvalg repræsenterer ganske vist folketinget, men dets virksomhed består i at behandle de forelagte forslag, ikke i selv at fremsætte dem eller komme med egne initiativer.

Der er næppe nogen, der i dag tør hævde, at fornuftig økonomi altid består i blot at spare. En udgiftsbevilling i rette tid er ofte det mest økonomiske. Det stemmer dårligt med de beføjelser, som grundloven i øvrigt har givet folketinget, at folketinget skal have så lidt indflydelse på hele bevillingsområdet, som det faktisk har nu, og det er for at fremme tanken om folketingets selvstændige bevillingsinitiativ, at vi har fremsat vort forslag om forøgelse af boligfondens midler under denne form.

Men hovedsagen er naturligvis, at vi ønsker boligfonden forhøjet. Den tid, der er forløbet, siden regeringen som det væsentligste led i sit nedskæringsprogram nedsatte fondens midler med 262 mill. kr., har be-

kræftet, at denne nedskæring var særdeles samfundsskadelig. Det er uomtvisteligt, at kommunerne savner midler til modning af grundarealer, at boligbyggeriet har været stagnerende, og at der er arbejdsløshed inden for de fag, som bygge- og boligfondens midler kunne have givet beskæftigelse.

En kraftig forøgelse af ydelserne fra fonden vil straks sætte arbejder i gang og derved afhjælpe ledigheden på hårdt ramte områder, men det er tillige vigtigt at understrege, at man ved at sætte byggemodning i værk nu tilvejebringer forudsætningerne for forøget byggeri til næste år, og at forslaget derfor også på længere sigt fremmer byggeri og beskæftigelse.

Regeringen nedskar fondens midler med 262 mill. kr. Vi ønsker denne nedskæring redresseret, således at fonden, når renten af fondens obligationsbeholdning regnes med, råder over 400 mill. kr. for finansåret 1968-69, således som oprindeligt forudsat.

For at fjerne nervøsiteten fra grundmarkedet og give mulighed for planlægning på endnu længere sigt er det vigtigt, at der kan disponeres for en årrække, hvorfor den tekstanmærkning i finansloven, der giver boligministeren bemyndigelse til at give tilsagn også for kommende finansår, foreslås ændret, således at der for de kommende fire finansår kan disponeres over 500 mill. kr. i stedet for 150 mill. kr. pr. år, idet dette sidste beløb er for lille til at kunne udøve nogen mærkbar økonomisk indflydelse i landsmålestok.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefaler jeg det til tingets velvillige og hurtige behandling.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Herved tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“. (Danmarks internationale videnskabelige Fond).

Som et resultat af den voksende interesse for den videnskabelige forskning er der ved lov nr. 206 af 31. maj 1968 oprettet et forskningsråd for hvert af følgende områder: naturvidenskaberne, de humanistiske videnskaber, samfundsvidenskaberne, lægevidenskaben samt jordbrugs- og veterinærvidenskaberne.

Under overvejelserne i forbindelse med

[Undervisningsministeren.]

forslaget til denne lov var det hele tiden forudsat, at forskningsrådene skulle overtage den virksomhed, der hidtil havde været tillagt Statens almindelige Videnskabsfond, som skulle ophæves med virkning fra lovens ikrafttræden.

Derimod var man betænkelig ved i samme forbindelse at foretage ændringer vedrørende Rask-Ørsted Fondets virksomhed, som — set i lyset af forskningsrådenes virksomhed — var af en ganske særegen karakter. Under det høje behandling af forskningsrådslovforslaget blev der fra flere sider ydret tvivl om, hvorvidt man ved den foreslåede ændring af organisationsstrukturen for dansk forskning var gået radikalt nok til værks, og folketingets forskningsudvalg anførte i sin betænkning af 8. maj 1968 som sin opfattelse, at de opgaver, som nu er henlagt til Rask-Ørsted Fondet, helt ville kunne overgå til forskningsrådene. Dette kunne jeg i og for sig erklære mig enig i, men jeg måtte samtidig fremhæve, at en ophævelse af Rask-Ørsted Fondet samtidig med oprettelsen af forskningsrådene ville belaste disse på uhensigtsmæssig måde i etablerings- og opbygningsperioden.

Overvejelserne resulterede i, at forslag om revision af forskningsrådsloven skulle fremsættes et år tidligere end oprindelig forudsat, nemlig senest i folketingsåret 1971-72, og det lå heri underforstået, at denne revision bl. a. skulle tage sigte på en endelig stillingtagen til Rask-Ørsted Fondets fremtid.

For at samordne de to loves revision har jeg herefter fundet det rigtigst at stille forslag om, at revisionsbestemmelsen i lov om oprettelse af Rask-Ørsted Fondet ændres, således at lovene optages samtidig til revision senest i folketingsåret 1971-72.

For at sikre at alle grene af den videnskabelige forskning, der har internationale aspekter, er repræsenteret i bestyrelsen, har det forekommet mig naturligt at stille forslag om at imødekomme et af Odense universitet fremsat ønske om på lige fod med universiteterne i København og Århus at opnå repræsentation i fondets bestyrelse for de studieretninger, der er etableret i det nu to år gamle universitet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg herved

anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen (Hastrup): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om tillæg til normeringslov for finansåret 1968-69.

Det foreliggende lovforslag indeholder hovedsagelig forslag, som sædvanligvis optages under § 1 i de årlige normeringslove, d. v. s. forslag om oprettelse af nye tjenestemandstillinger og om oprykning eller nedrykning af bestående tjenestemandstillinger.

Årsagen til, at lovforslaget fremtræder som et tillæg til normeringsloven for finansåret 1968-69, er, at der allerede den 8. maj 1968 er gennemført en normeringslov for finansåret 1968-69. Denne lov indeholdt imidlertid kun bestemmelser om tildeling af lønnings- og pensionsanciennitet til enkelte tjenestemænd og andre bestemmelser vedrørende enkelte tjenestemænd, d. v. s. bestemmelser, som sædvanligvis optages under §§ 2 og 3 i de årlige normeringslove.

Det var oprindeligt hensigten, at forslag om oprettelse af nye tjenestemandstillinger og om oprykning eller nedrykning af bestående tjenestemandstillinger skulle være indarbejdet i det udkast til normering og klassificering af samtlige tjenestemandstillinger i et nyt tjenestemandssystem, der forberedtes under tjenestemandskommissionen af 1965.

Da det ikke viste sig muligt at gennemføre en samlet tjenestemandreform i folketingssamlingen 1967-68, har lønnings- og pensionsministeriet efterfølgende foretaget en gennemgang af styrelsernes forslag om oprettelse af nye stillinger og op- eller nedrykning af bestående stillinger. Denne gennemgang har taget sigte på en vurdering af, i hvilket omfang fremsatte forslag ville kunne gennemføres inden for den gældende lovgivnings rammer.

I tiden efter 1. april 1966, da der senest fandt en ordinær normeringslovbehandling sted, er der i særlige tilfælde med lønningsrådets godkendelse etableret funktioner i unormeret stilling. For at sikre, at de fungerende tjenestemænd i videst muligt omfang opnår samme retsstilling, som hvis almindelig normeringsbehandling var sket